

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV VA O'RTA MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI
TOSHKENT DAVLAT SHARQSHUNOSLIK UNIVERSITETI

MAMLAKATSHUNOSLIK
(o'rganilayotgan mamlakat tarixi, madaniyati va davlat tuzumi)
(YAPONIYA)

FANINING O'QUV DASTURI

Bilim sohasi:	400 000 – Biznes, boshqaruv va huquq 1000 000 – Xizmatlar
Ta'lim sohasi:	410 000 – Biznes va boshqaruv 1010 000 – Xizmat ko'rsatish sohasi
Ta'lim yo'nalishi:	60411800 – Xorijiy mamlakatlar iqtisodiyoti va mamlakatshunoslik (mamlakatlari va mintaqalari bo'yicha) 61010400 - Turizm (faoliyat yo'nalishlari bo'yicha sharq tillari bilan)

TOSHKENT – 2022

 cyrus

~~~~

Fan/modul kodi MSH1304	O'quv yili 2022-2023	Semestr 3	ECTS - Kreditlar 4	
Fan/modul turi Majburiy	Ta'lim tili O'zbek\rus		Haftadagi dars soatlari 4	
1.	Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
	Mamlakatshunoslik (o'rganilayotgan mamlakat tarixi, madaniyati va davlat tuzumi) (Yaponiya)	48	72	120
2.	<p style="text-align: center;">I. Fanning mazmuni</p> <p>Fanni o'qitishdan maqsad – talabalarga Yaponiya tarixiy rivojlanishining asosiy bosqichlari, davlat boshqaruvi, siyosiy tizimi, madaniyati, diniy e'tiqodlari, urf-odatları, iqtisodiyoti va uning asosiy sohaları, jahon taraqqiyotida tutgan o'rnı, bo'yicha nazariy bilimlarnı o'rgatish va ularni amaliyotda tatbiq etish konikmasini shakllantirishdan iborat.</p> <p>Fanning vazifasi – talabalarga Yaponiyaning tarixi, madaniyati va davlat tuzumining mazmuni va mohiyatini, jahon sivilizatsiya taraqqiyotida tutgan o'rnı hamda ahamiyatini ochib berish.</p> <p style="text-align: center;">II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)</p> <p style="text-align: center;">II.1. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:</p> <p style="text-align: center;">1-mavzu. "Mamlakatshunoslik" faniga kirish. O'zbekistonda Yaponiyashunoslikning rivojlanishi</p> <p>Kursining maqsadi va vazifalari. Yaponshunoslikni o'rganish. O'zbekistondagi Yaponshunoslik yo'nalishining rivojlanishi.</p> <p>Yaponiya yarim orolininhg tabiyati va iqlimi. Yaponiya geografiyasi. Suv resurslari. Yaponiya orollari. Yaponiya strategik jihatdan jozibador hudud sifatida.</p> <p>Yaponiyaning o'simlik va hayvonot dunyosi. Yaponiyaning chegaralari va qirg'oqlari. Foydali qazilmalari.</p> <p style="text-align: center;">2-mavzu. Yaponiya tarixiy rivojlanishining asosiy bosqichlari. Qadimgi davr</p> <p>Yaponiya tarixining rasmiy xronologik bosqichlari. Yaponiya yarim orolidagi birinchi tarixiy davlat ittifoqlari. Kofun va Yamato davrlari.</p>			

Yaponiyada qabila uyushmalari va birinchi shohliklarning shakllanishi. Asuka davri. Tayxoro islohotlari.

3-mavzular. Yaponiya orta asr tarixi

Yangi Ritsiriyo davri. Nara davri tarixi. Naraga oid qadimgi manbalar. Nara davlat boshqaruvi. Narada agrar islohotlar. Naraning tashqi siyosati.

Heyan davri. Heyan davrining siyosiy tarixi. Ijtimoiy-iqtisodiy islohotlar. Yaponiyaga buddiaviylikning kirib kelishi. Harbiy tabaqaning shakllanishi.

Kamakura davri. Kemmu islohoti. Mo'g'ullar bosqini. Asinaga Segunatining boshqaruvi. Oda Nabunaga siyosati va islohotlari. Yaponiyaning birlashuvi. Toyitomi Xidiyosi faoliyati. Hokimiyat uchun kurash. Toyitomi Xidiyosi islohotlari.

Yaponiyaga yevropaliklarning kirib kelishi. Tokugava siyosati.

4- mavzular. Yaponiya tarixi yangi davrda.

XIX asr oxiri -XX asr boshlari

Tokugava Syogunatining ma'muriy boshqaruvi. Tokugava Segunatida ijtimoiy-siyosiy ahvol. XIX asrning birinchi yarmida Yaponiya.

Yaponiyada Meyji islohotlari. Yaponiyaning ochiq eshiklar siyosati. Xitoy-Yaponiya urushi. Harbiy to'qnashuvlarning sabablari. Yaponiya 1880-yillarning ikkinchi yarmi -1890-yillarning boshlarida. Yaponiyani tashqi siyosati. Yaponiya I – Jahon urushi yillarida. XX asrning birinchi yarmida Yaponiya. Ikkinchi Jahon urushi davrida Yaponiya.

5-mavzu. Yaponiyaning eng yangi tarixi.

Yaponiya demokratik rivojlansh jaryonida. Amerika Qo'shma Shtatlarning Yaponiyadagi siyosati. Yaponiya iqtisodiyotining qayta tiklanishi. Yapon fenomenining shakllanishi. Yaponiya ichki siyosatidagi o'zgarishlar. Yaponiya diplomatiyasining dunyodagi o'rni. Yaponiya iqtisodiyoti yangi bosqichda. XX asr oxirlarida Yaponiya ichki siyosati. Yaponiya XXI asrda.

6-mavzular. Yaponiyaning davlat boshqaruvi.

Yaponiyaning siyosiy tizimi va ma'muriy bo'linishi

Yaponiya Konstitutsiyasi. Yaponiya parlamenti. Yaponiya vazirlar mahkamasi va bosh vazir faoliyati. Yaponiyada partiyalarning o'rni va ro'li. Siyosiy partiyalar.

Yaponiya ma'muriy bo'linishi. Yaponida shaharlar.

7-mavzu. Yaponiya yarim oroli aholisining etnik tarkibi

Yaponiya aholisining tarkibi. Yaponiya yarim oroli aholisining etnik va diniy tarkibi. Shimoliy Yaponiyaning aholisi. Yaponiyada demografiya va urbanizatsiya.

Shaharlar va viloyatlar shaharlaridan urbanizatsiya va ko'chishning asosiy sabablari. Yaponida shaharlar.

8-mavzu. Yaponiyaning iqtisodiy "mo'jizasi"

XX asr ikkinchi yarmida yapon iqtisodini rivojlanishi. Yapon iqtisodiy "mo'jizasi"ning mohiyati. Yaponiya menejment psixologiyasi. Yaponiyada og'ir sanoat. Yengil sanoat. Yaponiyada avtomobilsozlik va kemasolikning rivojlanishi. Yaponiyada ilmiy texnikaviy taraqqiyotning rivojlanishi.

9-mavzu. Yaponiya milliy madaniyati va qadriyatlari

Qadimgi Yaponiya madaniyati tarixi. O'rta asrlarda Yaponiya madaniyati. Yangi davr Yaponiya madaniyati. XX asrda Yaponiya madaniyati. Yaponiyada teatr tarixi (Kabuki). Arxitektura va tarixiy-madaniy meros. Globallashuv sharoitida "ommaviy" madaniyatning rivojlanishi.

10-mavzu. Yaponiyada ta'lim tizimi, ilm-fan va texnologiyalarning taraqqiyoti

Yaponiyada ta'lim tizimi tarixi. Meyji islohotlarining ta'limga ta'siri. Zaminaviy Yaponiyada ta'lim tizimi. Ilm-fanning rivojlanish bosqichlari. Innovatsion texnika va texnologiyalarning taraqqiyoti.

11-mavzu. Yaponiyada diniy e'tiqod va milliy an'analar

Diniy e'tiqodning dastlabki shakllari. Yaponiyada Sintoizm tarixi. Yaponiyada buddaviylik. Konfutsiylik, Daoizm. Yaponiyada nasroniylik va Islom.

Yapon xalqining an'analari va urf-odatlari. Globallashuv sharoitida milliy urf-odatlar va an'analar. Yaponiyaning hayot tarzini butun dunyoga ommalashtirish siyosati.

12-mavzu. Yaponiyada turizmining rivojlanishi. O‘zbekiston va Yaponiya munosabatlari

Yaponiyada turizmining rivojlanishi. Sayyohlar uchun tabiiy hududlar va landshaftlar. Yaponiyadagi mashhur sayyohlik yo‘nalishlari.

O‘zbekiston va Yaponiya o‘rtasidagi iqtisodiy, siyosiy va madaniy munosabatlarning va rivojlanishi.

III. Amaliy mashg‘ulotlari bo‘yicha ko‘rsatma va tavsiyalar

Amaliy mashg‘ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1. Mamlakatshunoslik” faniga kirish. O‘zbekistonda Yaponiyashunoslikning rivojlanishi
2. Yaponiya tarixiy rivojlanishining asosiy bosqichlari. Qadimgi davr.
3. Yaponiya orta asr tarixi.
4. Yaponiya orta asr tarixi.
5. Yaponiya tarixi yangi davrda. XIX asr oxiri -XX asr boshlari.
6. Yaponiya tarixi yangi davrda. XIX asr oxiri -XX asr boshlari.
7. Yaponiyaning eng yangi tarixi.
8. Yaponiyaning davlat boshqaruvi. Yaponiyaning siyosiy tizimi va ma‘muriy bo‘linishi.
9. Yaponiyaning davlat boshqaruvi. Yaponiyaning siyosiy tizimi va ma‘muriy bo‘linishi.
10. Yaponiya yarim oroli aholisining etnik tarkibi.
11. Yaponiyaning iqtisodiy “mo‘jizasi”.
12. Yaponiya milliy madaniyati va qadriyatlari
13. Yaponiyada ta‘lim tizimi, ilm-fan va texnologilarning taraqqiyoti.
14. Yaponiyada diniy e‘tiqod va milliy an‘analar
15. Yaponiyada turizmining rivojlanishi. O‘zbekiston va Yaponiya munosabatlari.

Seminar mashg‘ulotlar multimedia qurilmalari bilan jihozlangan auditoriyada bir akademik guruhga bir professor-o‘qituvchi tomonidan o‘tkazilishi zarur. Mashg‘ulotlar faol va interfaol usullar yordamida o‘tilishi, mos ravishda munosib pedagogik va axborot texnologiyalar qo‘llanilishi maqsadga muvofiq.

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1. Yaponiya yarim oroli geografiyasi.
2. Qadimgi Yaponiya Xeyan davri (794-1185 yy.).
3. Yaponiya Muromati davrida (1333-1573 yy.).
4. Yaponiya o'rta asr diplomatiyasi va mo'g'ul bosqinining oqibatlari.
5. XV-VII asrlarda Yaponiya madaniyati.
6. Meji davrinig boshlanishi (1867-1894 yy.).
7. Oda Nabunaga - tarixiy shaxs sifatida.
8. Yaponiyaning mustamlakachilik siyosati.
9. Xitoyning Yaponiya madaniyatiga ta'siri.
10. Yaponiyada dininy senkritizm.
11. Yaponiyaning afsonalari
12. Zamonaviy Yaponiya yarim orolining dinlari va e'tiqodlari.
13. Yaponiya xalqining urf-odatlari va an'analari.
14. Yaponiyada sport sohalari rivojlanishi.
15. Yaponiyada energetika tizimining rivojlanishi.
16. Yaponiya iqtisodiyoti hususiyatlari, logistika.
17. Yaponiya transport tizimi.
18. Yaponiyada ommaviy axborot vositalari.
19. Yaponiyada siyosiy partiyalar faoliyati.
20. Yaponiya madaniy diplomatiyasi.
21. Yaponiyaning Markaziy Osiyodagi siyosati.
22. XX-XXI asrlarda Yaponiya-AQSH munosabatlari.
23. XX-XXI asrlarda Yaponiya-Rossiya munosabatlari.
24. Globallashuv va Yaponiyaning yangi madaniy to'liqini.
25. O'zbekiston Respublikasi va Yaponiya o'rtasidagi hamkorlikning istiqbollari, ustuvor yo'nalishlari.
26. Yaponiyada kino va teatr san'ati.
27. Yaponiyanlarning choy marosimi.
28. Ikebana va arigami san'at turlarining rivojlanishi.
29. JICA tashkilitining faoliyati.
30. O'zbekistonda Yaponiyashunoslik maktabining shakllanishi.

Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan

	referatlar tayyorlash va uni taqdimot qilish tavsiya etiladi.
3.	<p>V. Ta'lim natijalari (Kasbiy kompetensiyalari)</p> <p>Talaba bilishi kerak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Yaponiya tarixiy rivojlanishining asosiy bosqichlari, davlat boshqaruvi, siyosiy tizimi, madaniyati, diniy e'tiqodlari, urf-odatlari, iqtisodiyoti va uning asosiy sohalari haqida <i>tasavvur va bilimga ega bo'lishi</i>; • Yaponiyaning tarixiy, ijtimoiy-siyosiy madaniy va iqtisodiy rivojlanishiga oid ilmiy ma'lumotlarni zamonaviy texnologiyalar asosida izlash, yig'ish, tahlil qilish va tizimlashtirish; ulardan foydalangan holda annotatsiya, ilmiy maqola, referat, kurs ishini tayyorlash <i>ko'nikmalariga ega bo'lishi</i>.
4.	<p>VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ma'ruzalar; • interfaol keys-stadilar; • seminarlar (mantiqiy fikrlash, tezkor savol-javoblar); • guruhlarda ishlash; • taqdimotlar qilish; • individual loyihalar; • jamoa bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar.
5.	<p>VII. Kreditlarni olish uchun talablar:</p> <p>joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha yozma ishni topshirish. Kurs ishini tayyorlash va himoya qilish.</p>
6.	<p>VIII. Asosiy va qo'shimcha o'quv adabiyotlari hamda axborot manbalari</p> <p style="text-align: center;">Asosiy adabiyotlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. История Японии / Под ред. А. Е. Жукова. – М.: Институт востоковедения РАН, 1998. – Т.1. С древнейших времён до 1968 г. – 659 с. 2. История Японии / Под ред. А. Е. Жукова. – М.: Институт востоковедения РАН, 1998. – Т. 2. 1868 – 1998. – 703 с . 3. Молодякова Э.В. Япония, открытая миру. М.:АИРО-XXI.2007.304с. <p style="text-align: center;">Qo'shimcha adabiyotlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mirziyoyev Sh.M. Erkin va farovon demokratik O'zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. – T.: O'zbekiston, 2016.- 56 b.

	<p>2. Mirziyoyev Sh.M. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta'minlash – yurt taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi. – T.: O'zbekiston, 2017. - 48 b.</p> <p>3. Mirziyoyev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan quramiz. – T.: O'zbekiston, 2017. - 488 b.</p> <p>4. Mirziyoyev Sh.M. Xalqimizning roziligi bizning faoliyatimizga berilgan eng oliy bahodir. –T.: O'zbekiston, 2018. –507 b.</p> <p>5. Мирзиёев Ш.М. Нияти улуг халкнинг иши ҳам улуг, ҳаёти ёруғ ва келажаги фаровон бўлади. –Т.:Ўзбекистон, 2019. –396 б.</p> <p>6. Васильев Л.С. История Востока. В 2т. 4-е изд., испр. и доп. – М.: Высш. шк. 2005.- 575 с.</p> <p>7. Введение в востоковедение. Общий курс. Под ред. Зеленева Е.И., Касевича В.Б. СПб.: 2011.</p> <p>8. Молодяков, В. Э. История Японии XX век [Электронный ресурс] : монография. –М.: Крафт, 2007. - 528 с.</p> <p style="text-align: center;">Axborot manbalari</p> <p>9. www.lex.uz.</p> <p>10. www.gov.uz.</p> <p>11. www.library.ziynet.uz.</p>
7.	<p>O'quv dasturi «Yaponiya tarixi, » kafedrasida ishlab chiqilgan va 202_yil <u>“19”</u> <u>08</u> dagi <u>“1”</u> –sonli bayonnomasi bilan ma'qullangan.</p> <p>O'quv dasturi Toshkent davlat sharqshunoslik universiteti Kengashining 2022_yil <u>“30”</u> <u>06</u> dagi <u>“11”</u> -sonli bayoni bilan tasdiqlangan.</p>
8.	<p>Fan/modul uchun ma'sul:</p> <p>Z.G'Qosimova – TDSHU, «Yaponiya tarixi, madaniyati, siyosati va iqtisodiyoti» kafedrası o'qituvchisi, siyosiy fanlar bo'yicha falsafa doktori (PhD).</p>
9.	<p>Taqrizchilar:</p> <p>O.I. Alimov –TDSHU, «Yaponiya tarixi, madaniyati, siyosati va iqtisodiyoti» kafedrası mudiri, siyosiy fanlar bo'yicha falsafa doktori (PhD).</p> <p>O.M. Nayimov – Jahon iqtisodiyoti va diplomatiya universiteti, Magistratura bo'limi dekani, siyosiy fanlar bo'yicha falsafa doktori (PhD).</p>